FONIX
YATIRIM

Yatırım karar rehberi.

Risk, vade ve portföy kararları için
örnekler ve kontrol listesi.

Sunuma başla →

Sunumun başlıkları

İlgilendiğiniz bölüme doğrudan geçmek için başlığa tıklayın.

Risk ve getiri
Olası kayıp ve senaryo analizi
03–04

Vade ve birikim
Hedef takvimi ve bileşik getiri
05–07

Portföy yönetimi
Varlık dağılımı ve yeniden dengeleme
08–10

Veri ve performans
Şirket kıyası, referans ölçütü ve maliyetler
11–15

Karar ve takip
Düşüş planı, karar kaydı ve kontrol listesi
16–19

Getirinin yanında risk de var

Bir yatırımın potansiyel getirisi kadar olası kaybı da kararınızı etkiler.

Risk toleransı
Ne kadarlık bir kaybı finansal olarak karşılayabilirsiniz?

Olumsuz senaryo
Piyasa beklentinizin tersine giderse planınız nasıl etkilenir?

Bir yatırım, üç senaryo

100.000 TL başlangıç değeri üzerinden olası sonuçların karşılaştırması.

Varsayımsal dönem getirisi

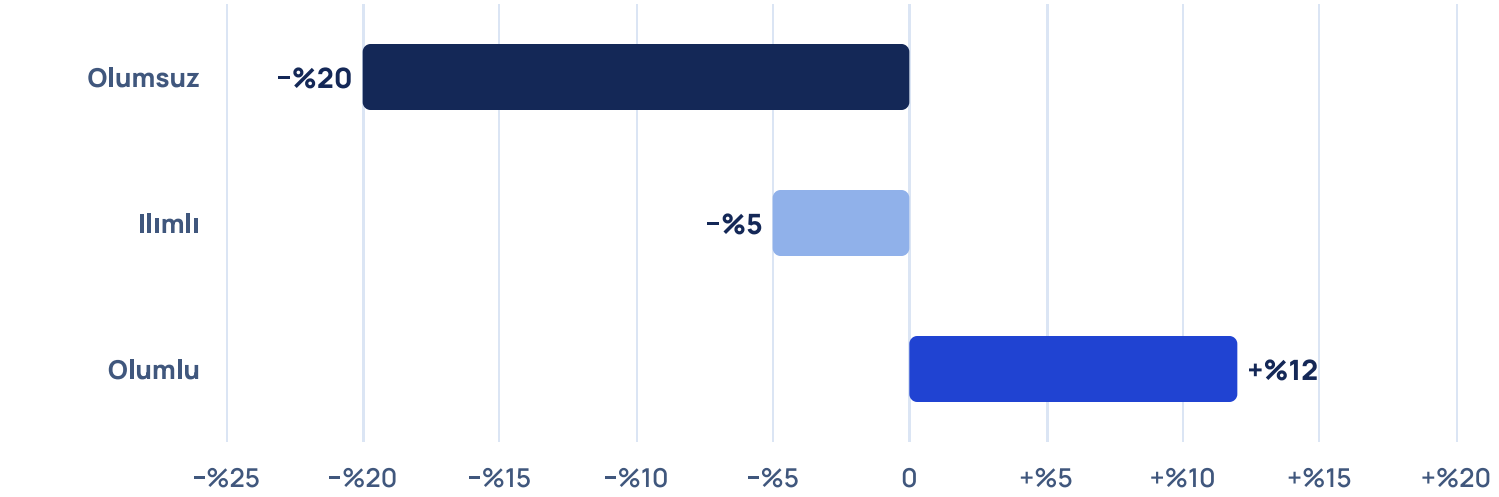

Örnek senaryolar. Vergi ve işlem giderleri hariç.

80.000 TL

Olumsuz senaryoda dönem sonu

%20 kayıp sonrası 100.000 TL'ye dönmek için kalan tutarın %25 artması gerekir.

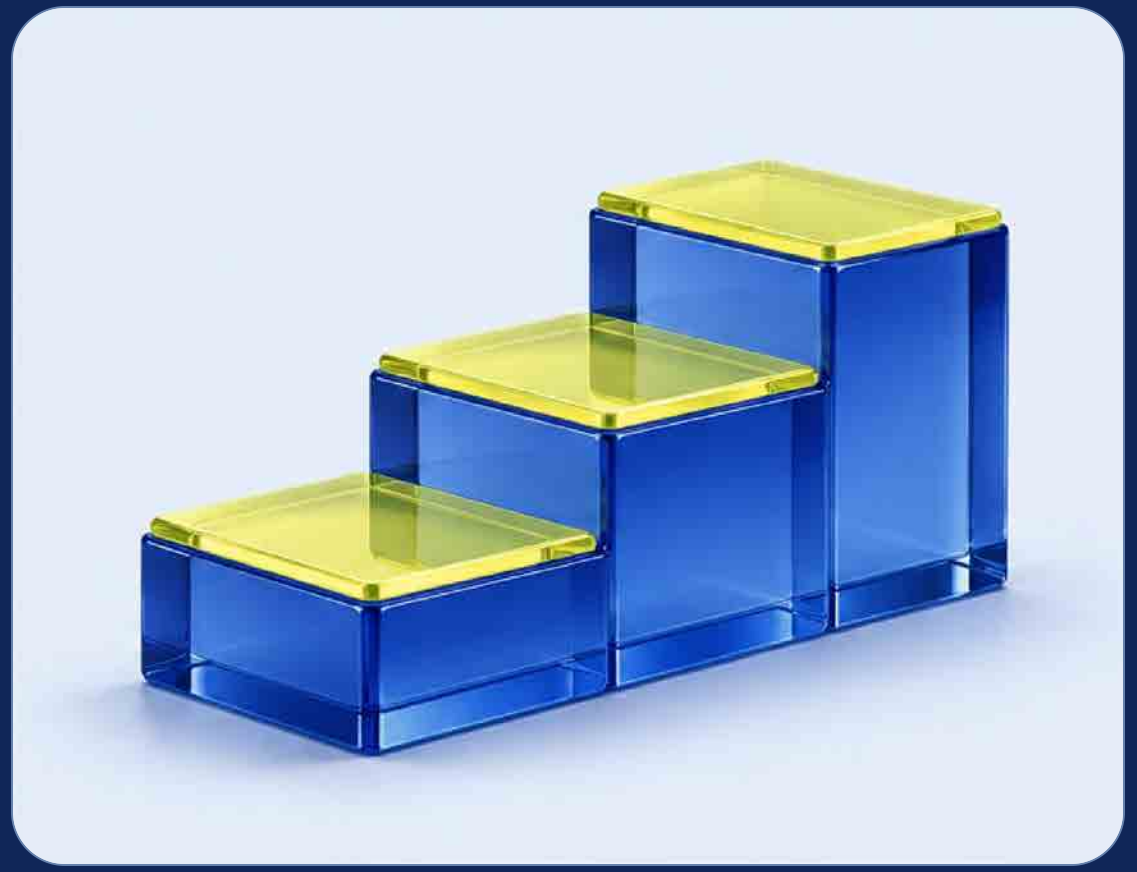

Vade, hedefe göre belirlenir

Paraya ne zaman ihtiyaç duyacağınız, ne kadar dalgalanmayı göze alabileceğinizi etkiler.

Kısa vadeli ihtiyaç
Paraya erişim süresini ve satış maliyetini hesaba katın.

Uzun vadeli hedef
Hedefinizi ve birikim planınızı önceden belirleyin.

Her hedefin kendi takvimi var

Aynı portföyde farklı amaçlar için ayrı vadeler belirlenebilir.

1 yıl

Yakın nakit ihtiyacı

Paranın hangi tarihte ve ne kadarının kullanılacağını belirleyin.

3 yıl

Planlı harcama

Hedef tutarı ve düzenli katkıyı birlikte hesaplayın.

10 yıl

Uzun vadeli birikim

Hedefe yaklaştıkça nakit ihtiyacını ve risk düzeyini yeniden değerlendirin.

Süreler örnek hedeflere aittir.

Bileşik getiride zamanın etkisi

100.000 TL, her yıl %8 getiri varsayımı altında 10 yılda nasıl değişir?

Birikim değeri (bin TL)

Varsayımsal sabit getiri. Ek katkı, vergi, maliyet ve enflasyon hesaba katılmadı.

215.892 TL

10. yıl sonundaki örnek değer

Her yılın getirisi birikime eklenir. Sonraki yılın getirisi bu yeni tutar üzerinden hesaplanır.

Risk tek bir yerde birikmesin

Farklı varlıklara yayılan bir portföy, tek bir yatırımın toplam üzerindeki etkisini azaltabilir.

Varlıklar ve sektörler
Portföyünüzün hangi şirket, sektör ve varlıklarda yoğunlaştığına bakın.

Hedef dağılım
Zaman içinde değişen ağırlıkları hedeflerinizle karşılaştırın.

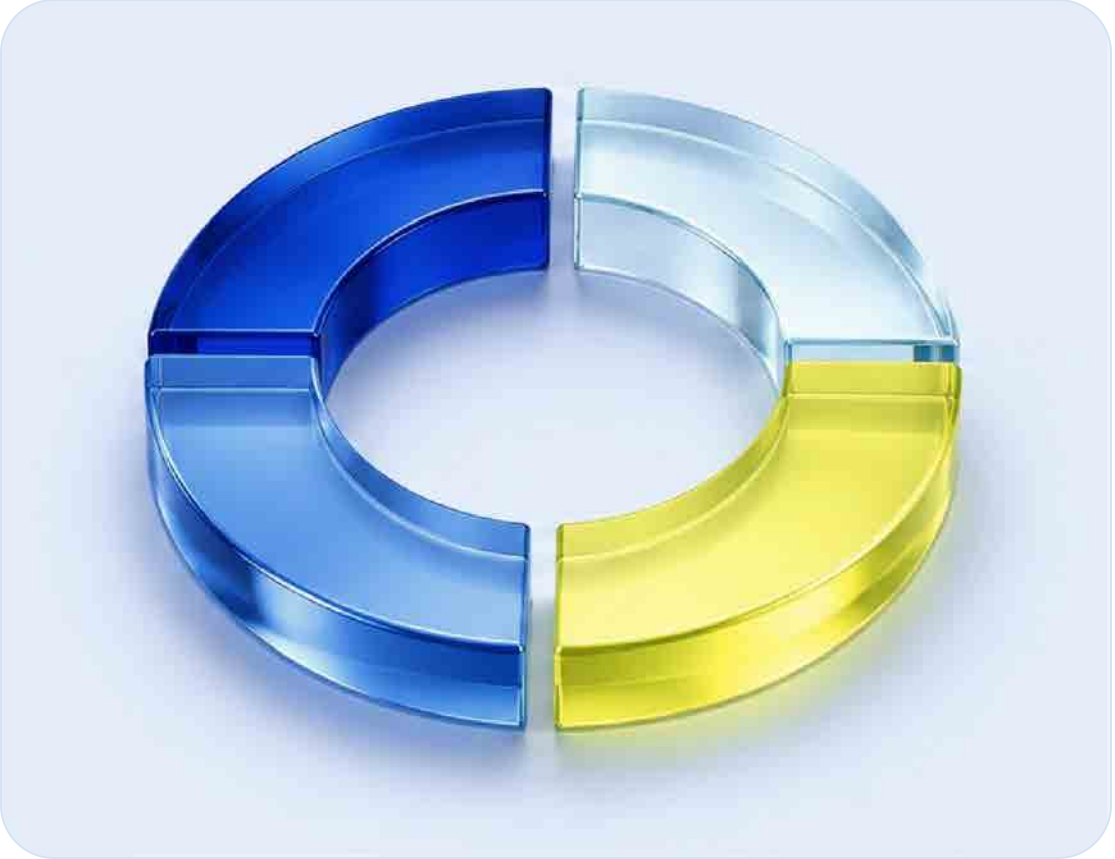

Portföy ağırlıkları nasıl okunur?

Varlık dağılımı, toplam portföy değerinin hangi varlıklara bağlı olduğunu gösterir.

Örnek varlık dağılımı

Hisse · %45 Borçlanma araçları · %35 Nakit ve benzeri · %20

Ağırlıklar hesaplamayı göstermek için seçildi.

%45

Örnek portföyde hisse ağırlığı

Hisse kaleminin de şirketlere, sektörlere ve coğrafyalara nasıl dağıldığına bakın.

Portföy ağırlıkları zamanla değişir

Varlık değerleri farklı hızlarda değiştiğinde portföy dağılımı hedeften uzaklaşabilir.

Hedef ve mevcut ağırlıklar (%)

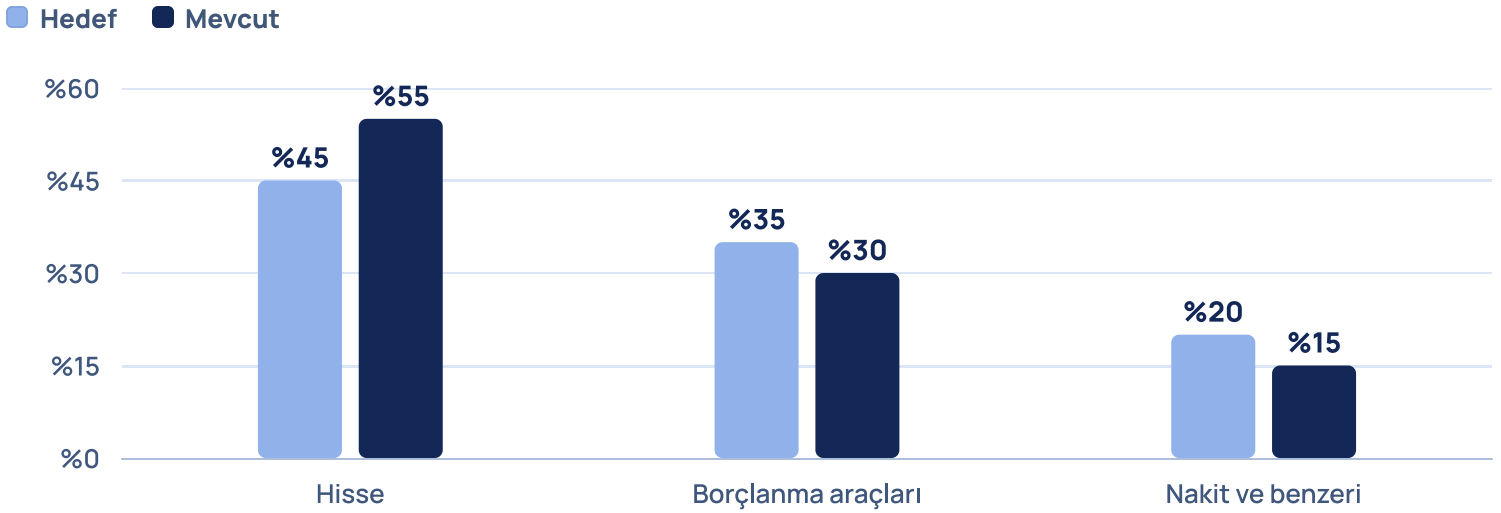

Varsayımsal dağılım. Her seri toplam %100'dür.

+10 puan

Hisse payının hedeften farkı

Mevcut %55 ile hedef %45 arasındaki fark, dağılımın yeniden incelenmesi için bir işaret olabilir.

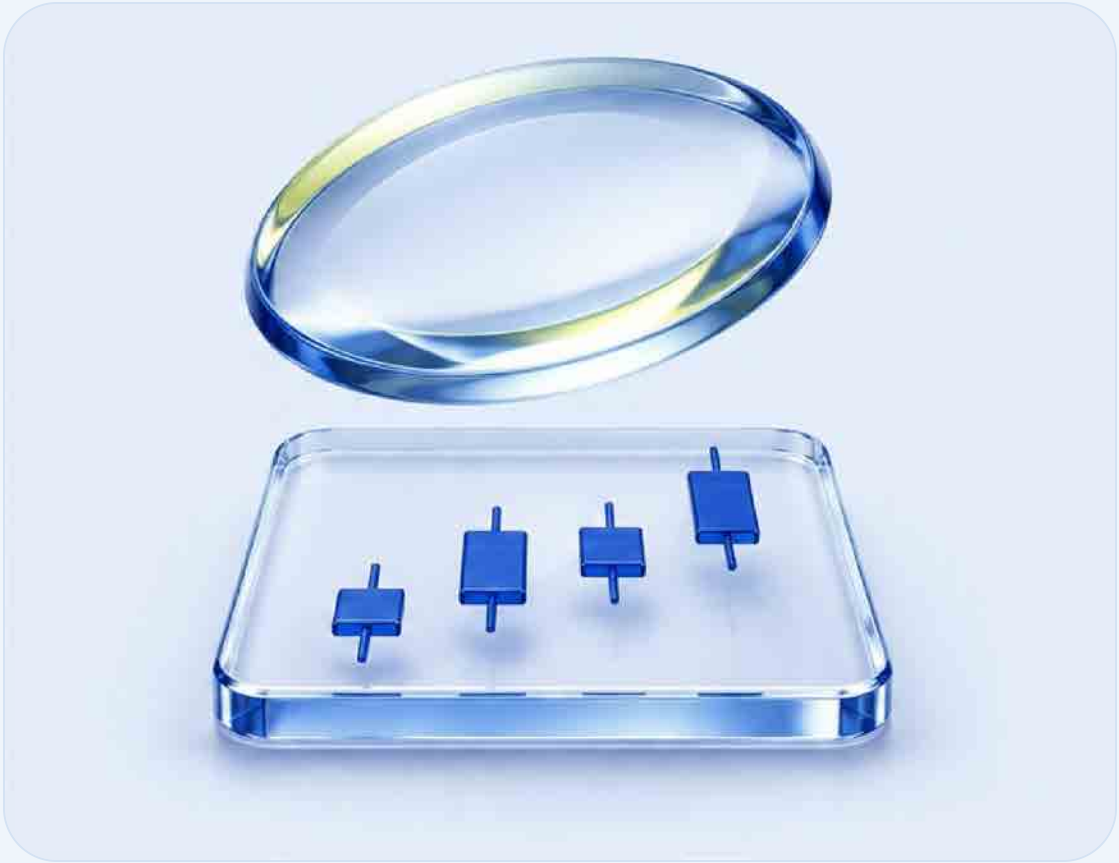

Kararın dayanağı doğrulanabilir veri

Bir fiyat hareketini değerlendirirken arkasındaki veriyi ve kaynağını inceleyin.

Birincil kaynaklar
Şirket açıklamalarını ve finansal tabloları inceleyin.

Karşılaştırma
Benzer şirketleri aynı dönem ve aynı ölçüt üzerinden değerlendirin.

İki şirket, aynı ölçütler

Aynı sektördeki iki örnek şirketin yıllık görünümü.

Ölçüt	Şirket A	Şirket B	Gösterdiği bilgi
Satış büyümesi	%12	%8	Satışların bir önceki yıla göre değişimi
Faaliyet kâr marjı	%18	%22	Satışların faaliyet kârına dönüşen payı
Net borç / FAVÖK	1,2×	2,1×	Net borcun operasyonel kazanca oranı

Şirketler ve değerler kurgusaldır. FAVÖK, faiz, amortisman ve vergi öncesi kârdır.

Performans için ortak başlangıç

Portföy ile benzer riskteki bir referans ölçütünü aynı tarihten karşılaştırın.

Başlangıç değeri 100 olan endeks

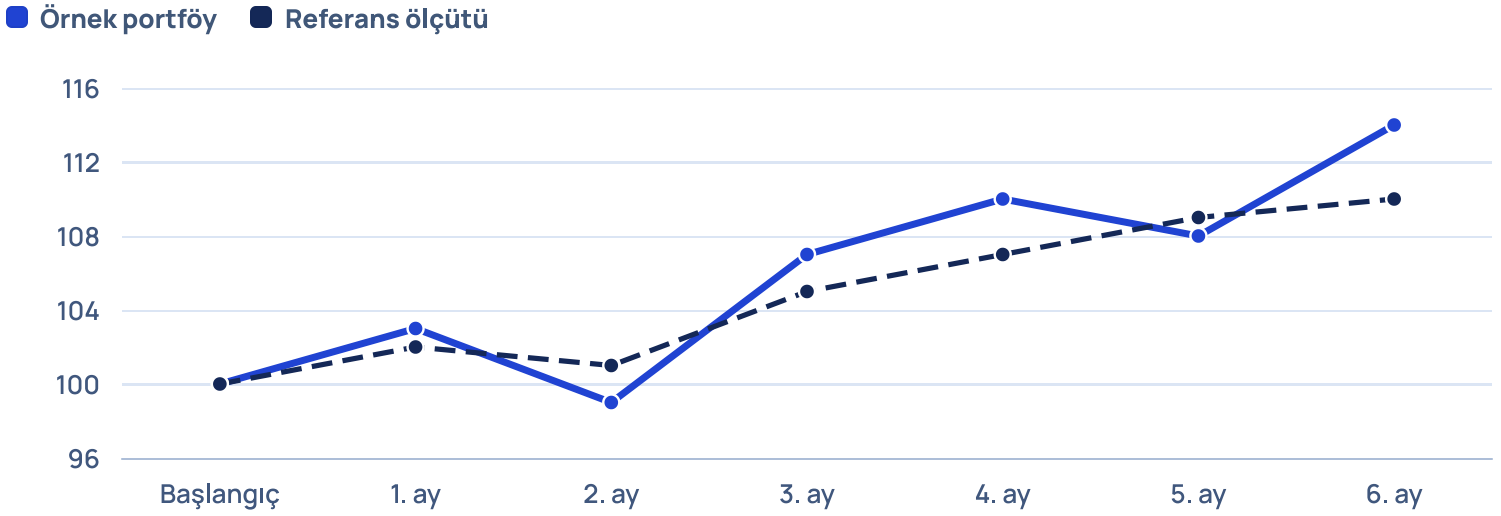

Kurgusal seri. Ek para girişi ve çıkışı yok.

+4 puan

6. ay sonunda getiri farkı

Başlangıç noktaları aynı olduğunda %14 ile %10 arasındaki fark 4 yüzde puanıdır.

Son getiri, dönem içi riski gizleyebilir

Bir portföy dönemi artıda bitirse bile önceki zirvesinin altında kalabilir.

Örnek portföy endeksi

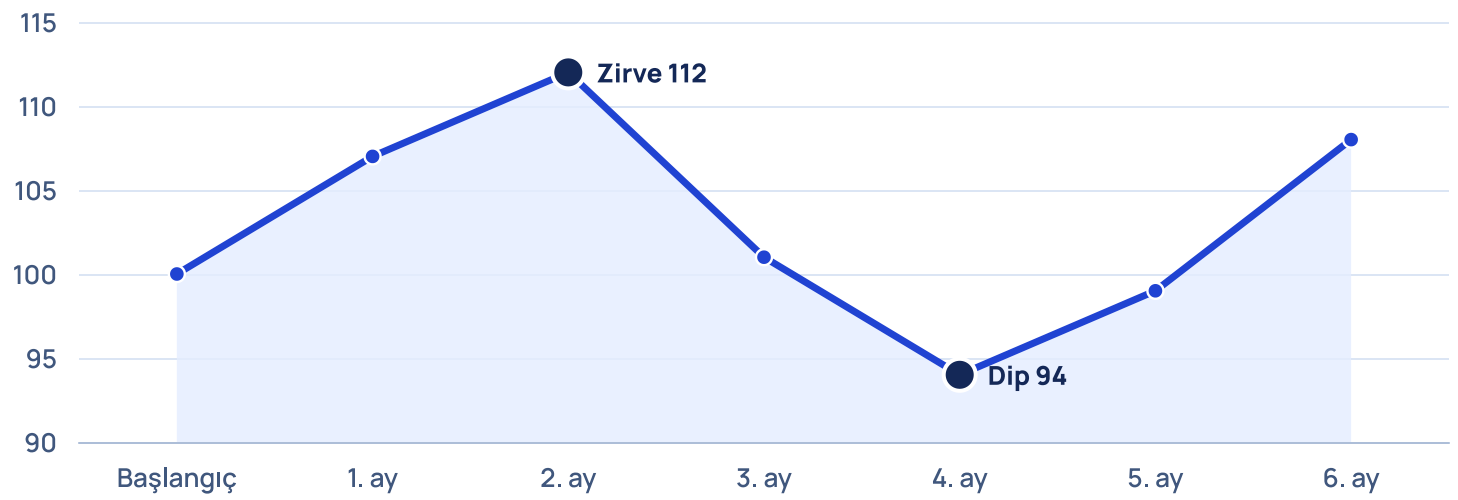

Kurgusal seri. Zirveden gerileme, zirve ve ardından gelen dip arasındaki değişimdir.

−%16,1

Zirveden dibe gerileme

Endeks 112'den 94'e indi. Dönem sonunda 108'e yükselse de önceki zirvesine dönmedi.

Küçük oranlar, yıllar içinde birikir

Örnek modelde yıllık brüt %8 getiriden maliyet oranı doğrudan düşülüyor.

10. yıl sonunda portföy değeri (bin TL)

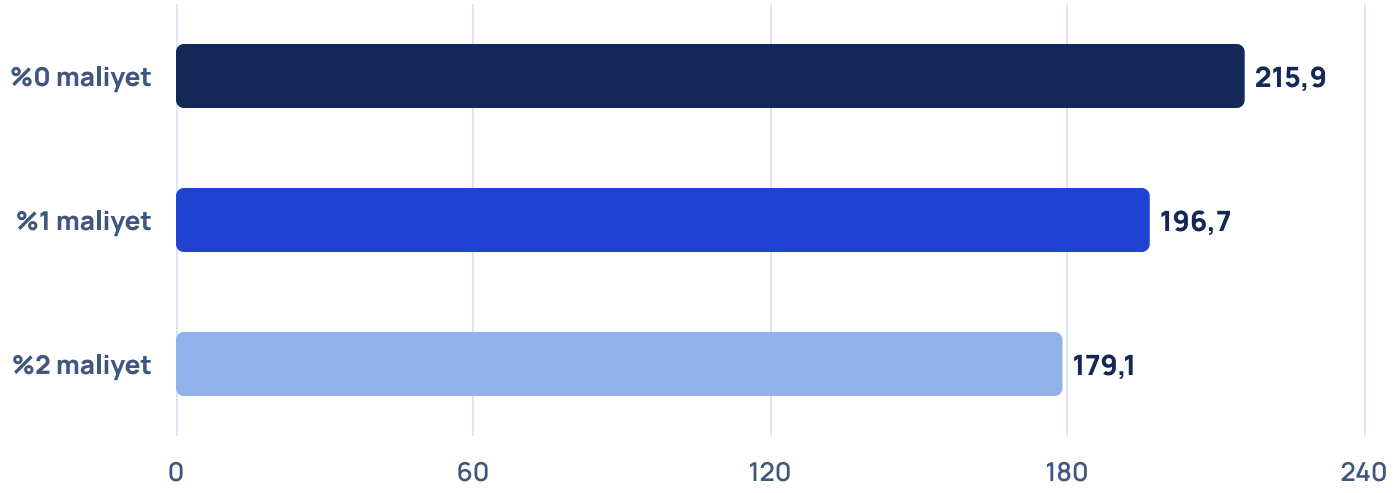

Başlangıç 100.000 TL. Sabit oran varsayılmıştır. Vergi ve enflasyon hariç.

19.177 TL

Yıllık %1 maliyetin 10 yıllık farkı

Örnek modelde masrafsız 215.892 TL ile yıllık %1 maliyetli 196.715 TL arasındaki fark.

Piyasa düşerken planı gözden geçirmek

Ani bir fiyat hareketinde karar vermeden önce şu üç noktayı değerlendirin.

Yatırım gerekçesi

Düşüşe yol açan gelişme, yatırımı seçme nedeninizi değiştirdi mi?

Nakit ihtiyacı

Yakında kullanacağınız paraya ne zaman erişmeniz gerekiyor?

Portföy ağırlıkları

Mevcut dağılım, hedeflediğiniz risk düzeyiyle hâlâ uyumlu mu?

Karar kaydı ne işe yarar?

Kararın gerekçesini yazmak, daha sonra hangi varsayımların değiştiğini görmeyi sağlar.

Karar

Hangi varlığı, ne amaçla değerlendiriyorum?

Dayanak

Hangi veri fikrimi destekliyor? Hangi bilgi fikrimi değiştirir?

Takip

Kararı hangi tarihte ve hangi ölçütle yeniden inceleyeceğim?

Örnek takip ölçütü: varlık ağırlığının hedef değerden sapması.

Karar öncesi kontrol listesi

Her maddeye tıklayarak ilgili başlığa dönebilirsiniz.

- [x] Olası kaybı değerlendirdim.
- [x] Yatırım vademe karar verdim.
- [x] Portföydeki yoğunlaşmayı kontrol ettim.
- [x] Kararımı dayandırdığım veriyi doğruladım.
- [x] Yıllık maliyetlerin etkisini değerlendirdim.
- [x] Düşüş senaryosu için planımı gözden geçirdim.

Kaynaklar ve örneklerin kapsamı

Grafiklerdeki senaryolar, şirketler ve performans serileri hesaplama örneğidir.

Portföy dağılımı ve dengeleme
Investor.gov

Bileşik getiri hesaplayıcısı
Investor.gov

Yatırım giderlerinin etkisi
Investor.gov

Grafikleri okurken

Her grafiğin altında ilgili dönem, varsayımlar ve hesaba katılan unsurlar belirtilir.

FONIX YATIRIM

Teşekkürler.

Kontrol listesine dön

Başa dön

